

MTBT KÖNYVTÁRI ADATLAPnyilvántartási szám: **460**

Szerző:	Helmuth von Glasenapp
Cím:	Az öt világvallás – bráhmaizmus, buddhizmus, kínai univerzizmus, kereszténység, iszlám
Eredeti cím:	Die fünf Weltreligionen (Köln, 1972)
Fordító:	Pálvölgyi Endre
Kiadás helye és éve:	Budapest, 1981.
Kiadó:	Gondolat Kiadó
Oldalszám:	524
Nyelv:	magyar
Copyright:	1963 by Eugen Diederichs Verlag, Düsseldorf Hungarian translation © Pálvölgyi Endre, 1975
ISBN:	963 280 945 9
ISSN:	
Elektronikus változat:	
Példányszám a könyvtárban:	1

A kötetet **Kovács Gyöngyi** adományozta
a Magyar-Török Baráti Társaság könyvtárának **2021**-ben

TARTALOM

Előszó	5
Bevezetés	8

AZ ÖRÖK VILÁGTÖRVÉNY VALLÁSAI

A bráhmanizmus vagy hinduizmus	13
I. A hinduizmus lényege	13
1. A bráhmanizmus és hinduizmus fogalma	13
2. A hinduizmus mint vallási-társadalmi rendszer	15
II. A történeti fejlődés	30
1. Az árják előtti korszak	31
2. A védikus korszak	33
3. A klasszikus korszak	38
4. Az iszlám uralom korszaka	49
5. A brit uralom kora	54
6. Az új India	57
III. A tan	58
1. A megismerés forrásai	58
2. A világbép	61
3. A legfőbb világprincípium	66
4. Lélekvándorlás és megváltás	68
Összefoglalás	70

A buddhizmus	75
I. A buddha	75
1. A buddha fogalma és lényege	75
2. A történelmi Buddha élete	78
3. Buddha tana	90
II. A buddhista vallás története	96
1. Buddha halálától időszámításunk kezdetéig	96
2. Időszámításunk kezdetétől kb. 500-ig	99
3. I. sz. 500-tól 1000-ig	102
4. 1000-tól 1500-ig	105
5. 1500-tól a jelenkorig	108
III. A tan	110
1. Bevezető megjegyzések	110
2. A „kis szekér”	110
a) A szent iratok	110
b) A külső világ	112
c) A belső világ	114
d) Erkölc és áhítat	118
3. A „nagy szekér”	122
a) A szent iratok	122
b) A mindenség egységes voltáról szóló tanítások ..	122
c) Az aktivista etika	126
d) A bódhiszattvák és a buddhák	128
e) A kultusz	132
Összefoglalás	136
A kínai univerzizmus	141
I. A kínai világnézet alapeszméi	141
1. Ég, föld és ember összhangja	141
2. A legfőbb világeelv	147
3. Az egyetemes összhang gyakorlati megvalósulása ..	152
4. A világ	155
5. Istenek és démonok	156
6. A holtak szelleme és tiszteletük	158
7. A kultusz	160
II. Történelmi áttekintés	164

III. A konfucianizmus	169
1. Konfuciusz élete és személyisége	169
2. Konfuciusz munkássága	175
3. Konfuciusz iskolája	183
IV. A taoizmus	190
1. Lao-ce és a Tao tő king	190
2. Lao-ce iskolája	196
3. A népszerű taoizmus	200
V. A többi mester és tanítás	203
VI. Szekták és titkos szövetségek	209
Összefoglalás	211
Indiai és kínai vallásosság	211

A TÖRTÉNETI ISTENKINYILATKOZTATÁS VALLÁSAI

Bevezetés	221
A nyugati vallások közös alapelvei	221
1. Általános jellemvonások	221
2. A történelmi előfeltételek	226
a) A zsidó vallás	226
b) Antikvitás és hellenizmus	235
c) Külső hatások	238
d) Ezmék cseréje az iszlám és a kereszténység között	239
A kereszténység	241
I. Jézus, a Krisztus	241
1. Krisztus mint messiás, az isten fia és világmegváltó	241
2. A történelmi Jézus	248
3. Jézus tanítása	252
II. A keresztény vallás története	261
1. Elterjedése a római birodalomban	261
2. A nyugatrómai birodalom bukásától az egyházszakadásig	268
3. A virágkor	271
4. A reformációtól a jelenkorig	274

III. A tan	283
I. A hitforrások	283
a) A Szentírás	283
b) A hagyomány	288
2. Az isten és a világ	290
a) Az isten	290
b) A teremtés	291
c) A szellemvilág	294
d) A testek világa	297
e) Az emberi világ	297
3. Az üdvözülés módja	301
4. Az egyház és a szentségek	302
5. Ítélet és beteljesedés	313
A keresztény világtörténet Luther Márton	
<i>Supputatio annorum mundi</i> ja alapján	320
Áttekintés a nagy keresztény hitvallások tanításainak	
különbségeiről	324
IV. Az egyházak és a szekták	336
Bevezető megjegyzések	336
I. A régi keleti egyházak	337
a) A monofiziták	337
A szírek 337 – A koptok 338 – Az abesszinek	
338 – Az örmények 339	
b) A nesztoriánusok	340
2. A görög ortodox egyház és a vele kapcsolatos	
szekták	341
a) A görög ortodox egyház	341
b) A görög ortodox egyházzal kapcsolatos szekták	343
3. A római egyház és hajtásai	345
a) A római egyház	345
b) A katolikus szakadár egyházak	347
4. A protestáns egyházak és szekták	348
a) A régi reformmozgalmak maradványai	349
A valdensek 349 – A cseh–morva testvérek 349–	
A mennoniták 349	
b) A lutheránusok és reformátusok	350

c) Az angolszász egyházak és szekták	351
Az anglikánok 351 – A szekták 352	
d) A dogma átalakításának élharcosai	355
e) Khiliasztikus és apostoli gyülekezetek	355
f) Új kinyilatkoztatások hirdetői	357
g) A mormonok	359
5. Szekták az Európán kívüli népeknél	362
Összefoglalás	364
Az iszlám	369
I. Az iszlám megalapítása	369
1. Az őstörténet	369
2. Mohamed élete	371
3. Mohamed tanai	378
II. Az iszlám története	384
1. 632-től 1000-ig	384
2. 1000-től 1500-ig	387
3. 1500-tól a jelenkorig	388
III. A tan	391
1. A tan forrásai	391
2. A dogmatika	393
a) Az isten	394
b) A világ és az élőlények	395
c) A végső dolgok	398
3. A kötelességekről szóló tan	401
4. A misztika	404
IV. A szekták	407
Összefoglalás	412

AZ ÖT VALLÁS. ELLENTÉTÜK ÉS AZONOSSÁGUK

Az öt világvallás viszonya egymáshoz	417
I. Az öt világvallás térben és időben	417
II. Az öt világvallás a kölcsönös kritika fényében	422
1. A hinduizmus	424
2. A buddhizmus	428

523

3. Az univerzizmus	431
4. A kereszténység	435
5. Az iszlám	443
Összehasonlító táblázat az öt vallás tanairól és szokásairól	446
Összehasonlító időrendi táblázat	448
Utószó (<i>Lukács József</i>)	453
Rövidítések	478
Név- és tárgymutató	479